

sisseeadmine meie kodumaal sünnitab, sellest rääkida oleks nüüd veel liig wara. Ets aeg anna arutust! — See on ja siin mees.

Juuuli kuus langes Itaalia kuningas Umberto mõrhusa läbi. Ta oli 56 aastat vana. Ideärallist südamist osavõtmisi hõda sordadel näitas ta waesemal rahva ringfondade vastu üles. Itaalia leinab oma fassili tuningat taga. Tema asemel astus auujärje peale Wüster Emmanuel III.

Pariisi näitusel töötis surjategija oma läe ja Pärsia Schachi vastu üles, kuid õnnestus ei läinud see suritöö temal mitte lorda.

1. septembril suri Liivimaa kindralsuperintendent Friedrich Hollmann Walgas älitseit südamerabandusesse õra. Viljandi sinodilt sõites jäi ta haigeks. Walgast toodi tema surnuksela Jurjewisse (Tartusse) ja viidi „Liwonia“ konwendi majasse, kus ta järgmisel päeval Maarja kirikusse toodi. Konwendi maja ja Maarja kirik olid veel leinahetes. 7. septembril maeti kindralsup. Fr. Hollmann suurel osavõtmisel ja töredusel Maarja kiriku aeda maha. Matusepäeval peeti Maarjakirikus enne Sassa- ja pärast Geestikeelne leina Jumala teenistus. Matuseajas peeti mitmed launid haavalöned, milles lahkinud piislopi tegewuse üllituid tulgessid tujutati. Fr. Hollmann on 16. veebruaril 1833 Hargla kirikumõisa sündinud, Rõuges üles kasvanud ja Jurjewi (Tartu) ülikoolis Jumala sõna õpetaja ammeti peale õppinud. Pärasõja surma sai ta Rõuge kiriku õpetajaks, kus ta töige truudusega oma ammetit pidas ja ise-õranis koolipõllul oma agarust ja waimuandeid ilmutas. Siit tutsuti ta Jurjewi (Tartu) Geesti rahvafoolmeistrite

seminari direktoris, kus ta 14 aastat noorimehi foolmeistriammeti vastu suure osavusega ette valmistas ja oma kasvandustust fölitöö törgelole tutsule waimustas. Siin kirjutas ta oma latelliismuse õpetuse, millega ta meie maa ewangeliumi kiriku foolides usuõpetusele kindla aluse pani. See kirjatöö on tema töödest töige tähtsam ja ei saata oma tähtsust nii kauna, kuni Geestis õigest õpetamiseviisi foolides veel lugu peetasse. Tema kasvandustude suust saab veel seda nüüdsel ajal arulda sõna tuulda: Ma armastan oma ammetit!

Hollmann'ide mälestus jätab Geestis kustumata, seest juba meie piislopi isa on Rõuges oles Geestlaste ihu wababuse eest langeste wöidelnud ja sellega omale rahva tänu õra teeninud. Tema mälestus lestab põlwest põlweisse.

„Kes törgemale püüdnud ööd ja pääwab,
Meid tulevik ei mata unustusesse,
Neil pead on ehitatud wöidupärgil,
Mis meile walguist maha woolwab.“

8. septembril suri Liivimaa luberner kindralmajor Surowtšow raasle haiguse järele. „Ta oli diglose südamega mees ja meie kodumaal suur riigi tugi.“ Surowtšow sündis 23. jaanuaril 1856. Tema oli 1896 aastast saabis Liivi luberner.

Löpetame sellega tagasiwaate mõõda läinud aasta sohta ja soovime, et Geesti rahvas eestuleval aastal igas ajas edeneb, mis auus, mis tõsine, mis õige, mis launis ja „lauline“ on, siis suudab ta oma ülesannet täita, nii oma fassi kodumaal kui ka meie suure riigi vastu.